

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobkyně: **obec Libiš**, Mělnická 579, Libiš, zastoupená advokátem JUDr. Jiřím Ctiborem, LL.M., Ph.D., Václavské náměstí 2132/47, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, Vršovická 1442/65, Praha 10, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **FCC Česká republika, s.r.o.**, Ďáblická 791/89, Praha 8, zastoupená advokátem Mgr. Tomášem Slabým, Truhlářská 1104/13, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2024, čj. MZP/2024/210/1373, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. 6. 2025, čj. 37 A 73/2024-103,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Vymezení věci

[1] Krajský úřad Středočeského kraje rozhodnutím ze dne 15. 2. 2024 udělil osobě zúčastněné na řízení (dále rovněž „žadatelka“) výjimku podle § 56 odst. 1 a 2 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ze zákazů uvedených v § 50 odst. 2 téhož zákona škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů druhu ještěrka zední, konkrétně je chytat, rušit, zraňovat nebo usmrctvat, sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla v souvislosti s realizací záměru „*Průmyslové Energetické centrum Neratovice*“ v areálu SPOLANA s. r. o., blok B2, v místě zrušené výroby viskóзовé stříže se zrušenými sklady sirouhlíku (dále „záměr“). Krajský úřad současně stanovil tyto podmínky:

1. Záměr bude realizován v souladu s projektovou dokumentací ve stupni DUR zpracovanou společností AS CHEMOPRAG, a.s.; 30. 6. 2023 (výsledná podoba záměru bude odpovídat koordinačnímu situačnímu výkresu C.3).
2. V rámci areálu, konkrétně v prostoru vegetačně upravené plochy v jižní části pozemku p. č. 949 v k. ú. Libiš, budou vytvořeny náhradní úkrytové biotopy pro ještěrku zední ve formě kamenného snosu nebo suché skládané zídky, popř. hromádek hrubšího dřeva či pařezů proložených větvemi a kletším, o celkové minimální výměře 10 m².
3. Demoliční a přípravné zemní práce včetně likvidace deponií stavební suti v areálu mohou být prováděny v období od začátku září do konce října a od poloviny března do konce června (tj. v aktivním období ještěrky zední s výjimkou doby kladení vajíček a vývoje mladých jedinců). Toto nemusí být v konkrétních případech dodrženo pouze za předpokladu, že bude přítomnost ještěrky zední v dotčených plochách vyloučena po prohlídce území ustanoveným biologickým dozorem stavby.
4. Na staveništi bude zajištěna přítomnost odborně způsobilé osoby (s ukončeným vysokoškolským vzděláním zoologického směru nebo podobného typu zaměření) disponující praktickými zkušenostmi s ochranou zvláště chráněných druhů živočichů včetně provádění záchranných transferů a praxí v oblasti biologického dozoru staveb, která bude zajišťovat biologický dozor stavby. Tato osoba staveniště důkladně prověří bezprostředně před zahájením prací a dále bude průběžně kontrolovat i v době provádění stavby, zda se v jeho prostoru nenacházejí jedinci druhu ještěrka zední, kteří by mohli být probíhající činností negativně ovlivněni. Pokud zde budou identifikováni, budou prostřednictvím této osoby zajištěna účinná organizační a technická opatření k jejich dostatečné ochraně v místě a okolí stavby (např. vhodné načasování, omezení či pozdržení průběhu prací v místech zjištěného výskytu, instalace dočasných mobilních bariér apod.). V případě, že to nebude v konkrétních situacích možné, bude proveden sběr či odchyt a záchranný transfer všech nalezených jedinců na předem vytipovanou náhradní lokalitu umístěnou co nejbližší místu původního výskytu, která bude obdobně odpovídat jejich ekologickým nárokům a kde zároveň nebudou realizací záměru negativně ovlivněni.
5. Platnost povolené výjimky je omezena do 31. 12. 2030.

[2] Žalobkyně proti rozhodnutí krajského úřadu podala odvolání. Žalovaný toto odvolání rozhodnutím ze dne 28. 5. 2024 zamítl.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu, kterou krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

2. Kasační řízení

2.1 Kasační stížnost

[4] Žalobkyně (stěžovatelka) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností.

2.1.1 Splnění podmínek podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny

[5] Stěžovatelka poukázala na zákonnou úpravu povolení výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny a odkázala rovněž na judikaturu NSS, která se touto problematikou zabývá. Podle názoru stěžovatelky nebyly při vydání rozhodnutí správních orgánů ani napadeného rozsudku splněny podmínky dle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny ve spojení s § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny, neboť záměr má být ve skutečnosti realizován v soukromém zájmu s ekonomickými výhodami čistě ve prospěch žadatelky a společnosti SPOLANA. Ze strany žadatelky, správních orgánů ani soudu nebyla naléhavost veřejného zájmu prokázána, resp. řádně a přesvědčivě vyhodnocena a vypořádána. Stěžovatelka namítla, že v žádosti žadatelka neuvedla nic ohledně splnění důkazního břemene. Tvzení krajského úřadu, že „realizace předmětného

pokračování

záměru je ve veřejném zájmu, který lze definovat jako veřejný zájem sociálního a ekonomického charakteru a veřejný zájem s příznivými důsledky nesporného charakteru pro životní prostředí“, je spekulace. Žadatelka veřejný zájem tímto způsobem nedefinovala. Stěžovatelka nesouhlasí s tím, že likvidace odpadu využitím v energetice je neškodná, a dokonce ve veřejném zájmu. Pod pojem „jiný veřejný zájem“ lze podle žalovaného volně pojmut fakticky (téměř) jakoukoliv skutečnost. Stěžovatelka se však domnívá, že tzv. „jiný veřejný zájem“ musí být konkrétně formulován, (skutečně) naplněn a pro každý užitý případ řádně odůvodněn. Stěžovatelka tedy považuje část odůvodnění rozhodnutí žalovaného za mylnou, zavádějící a zřejmě i účelovou. Krajský úřad se podle stěžovatelky nevypořádal s tvrzeními stěžovatelky ohledně veřejného zájmu (vedle veřejného zájmu podle zákona) spočívajícího v tom, že samosprávy dlouhodobě usilují o rozvoj obce, a především o ochranu zdraví a života svých obyvatel. Stěžovatelka je dlouhodobě vystavena abiotickým vlivům, které pocházejí ze stávajícího areálu SPOLANA, a to v kumulaci s jinými obdobnými vlivy z širšího okolí. Tyto vlivy se podepisují nejen na stavu lidské populace, ale i na fauně včetně chráněných druhů.

[6] Podle stěžovatelky jsou nepřezkoumatelné závěry žalovaného, že ZEVO (Zařízení pro energetické využití odpadu) přispívá k ochraně životního prostředí, snižuje celkovou produkci CO₂, jedná se o nejekologičtější způsob zpracování komunálního odpadu, takto vyrobená energie šetří neobnovitelné zdroje energie, zbytkový odpad po spalování (škvára) lze využít jako druhotný produkt, jedná se o lepší alternativu k ukládání nerecyklovatelného odpadu do země apod. Stěžovatelka k tomu uvedla, že se jedná o pouhé domněnky, které nejsou ničím podloženy. Dodávky do soukromé lokální distribuční soustavy nemohou být považovány za činnost ve veřejném zájmu, neboť z jejího provozu profituje toliko jmenovaný soukromý subjekt, a navíc do ní bude dodáváno (ve formě přebytků z vyrobené elektrické energie) méně než 5 % z celkové vyrobené elektrické energie. Stejně tak argumentace správních orgánů ohledně souladu záměru s územně plánovací dokumentací je pro prokázání veřejného zájmu záměru irelevantní.

[7] Stěžovatelka se domnívá, že krajský soud pouze převzal obecné floskule. Nevysvětlil (stejně jako správní orgány), v čem konkrétně spočívají přínosy ohledně toho, že záměr představuje komplexní iniciativu s výraznými sociálními, ekonomickými a environmentálními přínosy pro region. Stejně tak stěžovatelka považuje tvrzení o tom, že záměr vytvoří pracovní příležitosti a dosáhne snížení skládkového odpadu, spíše za reklamní slogany než za seriózní nezaujaté a (především) podložené uvážení skutečných dopadů do života obyvatel regionu. Krajský soud se nevypořádal s námitkou, že energie ze záměru má sloužit prakticky výhradně společnosti SPOLANA, a tudíž jde jednoznačně o soukromý, nikoli veřejný zájem.

[8] Podle názoru stěžovatelky není u záměru splněna ani podmínka naléhavosti důvodu převažujícího veřejného zájmu ve smyslu § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny. Ve Středočeském kraji se totiž nachází další 3 spalovny odpadů, v regionu umístění záměru bez ohledu na politické uspořádání (okresy) se pak již nachází i ZEVO. Naléhavost veřejného zájmu nebyla žadatelkou, správními orgány ani krajským soudem prokázána a náležitě odůvodněna.

[9] Správní orgány se podle stěžovatelky fakticky vůbec nevypořádaly s (ne)existencí jiného uspokojivého řešení ve smyslu § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny (a také judikatury NSS). Krajský soud nijak nezohlednil alternativy záměru a pouze uvedl, že v daném případě není možné zvolit jiné řešení. Odůvodnění rozsudku krajského soudu je v tomto ohledu povrchní a formální. Stěžovatelka uvedla, že nárok na realizaci záměru neexistuje a jiné uspokojivé řešení je možné.

[10] Stěžovatelka namítla, že stanovené podmínky udělené výjimky jsou nedostatečné, neodborné, v rozporu se zákonem a bez uvedení zdrojů, ze kterých při stanovení podmínek krajský úřad čerpal. Stanovené podmínky jsou v rozporu s § 56 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny, a především v rozporu s názorem NSS vyjádřeným v rozsudku ze dne 30. 9. 2015, čj. 6 As 73/2015-40, č. 3343/2016 Sb. NSS. Žadatelka nepředložila odpovídající projekt, v žádosti uváděná opatření jsou nedostatečná (není ani zjištěna velikost populace ještěrky zední). Krajský úřad na to reaguje tak, že podmínky stanoví nově, ovšem naprosto nedostatečně, neodborně a v rozporu se zákonem. Žalovaný se výtkami zabýval jen povrchně. Krajský soud se s touto otázkou vypořádal nepřijatelně tak, že *„Pokud by se přistoupilo na názor žalobkyně, investor by nemohl nikdy zahájit ani dokončit demolici, neboť s ohledem na biologické vlastnosti daného druhu by vždy došlo k nežádoucímu vlivu.“* Tím krajský soud podle názoru stěžovatelky fakticky přiznal, že záměr musí být realizován „za každou cenu“, resp. přítomnost a zájem chráněného druhu *a priori* není relevantní překážkou realizace záměru. Podle názoru stěžovatelky krajský soud překročil meze stanovené zákonem pro udělení výjimky.

2.1.2 Nepůvodnost zvláště chráněného druhu

[11] Krajský úřad zastává názor, že v případě geograficky nepůvodního výskytu, kdy se zároveň nejedná o přirozené rozšíření druhu, lze obecně dovodit nižší prioritu ochrany ve srovnání s původními druhy. Na tyto závěry navázal žalovaný. Dle stěžovatelky je nezákonný názor krajského úřadu a žalovaného, že v případě geograficky nepůvodního výskytu (což je v daném případě jen spekulace) lze dovodit nižší prioritu ochrany ve srovnání s tzv. původními druhy. Nadto podle krajského úřadu může být tato ochrana ještě snížena u adaptabilního druhu s rychlým potenciálem šíření. Stěžovatelka k tomu uvedla, že takové kritérium z ničeho nevyplývá. Krajský soud k tomu dodal, že rovněž nepůvodní zvláště chráněný druh požívá ochrany. Při poměrování veřejných zájmů však lze vzít v úvahu i to, zda je zvláště chráněný druh v lokalitě původní. Stěžovatelka namítla, že rozsudek NSS, na který krajský soud odkazuje, se zabývá intenzitou dotčení chráněného druhu, nikoliv otázkou, zda je druh na místě původní, či nikoliv. Stěžovatelka také dodala, že krajský soud vycházel z premisy, že nepůvodnost druhu na sledované lokalitě byla ze strany správních orgánů prokázána. To však nemá oporu ve spise.

2.1.3 Zoologický průzkum

[12] Správní orgány vycházely především ze zoologického průzkumu, který však trpí vadami. Ty stěžovatelka spatřuje v tom, že v průzkumu nejsou uvedena parcelní čísla (ani jiné identifikátory) pozemků, na kterých byl průzkum proveden. Není tedy možné zjistit a ověřit (přezkoumat), zda je geografický rozsah průzkumu totožný s areálem uvedeným v žádosti o povolení výjimky a v rozhodnutí krajského úřadu. S nepřezkoumatelností

pokračování

průzkumu se nevypořádaly správní orgány ani krajský soud. Průzkum byl navíc již v době posouzení téměř dva roky starý a nezohledňoval stávající stav. Není rovněž zřejmé, kdo průzkum vyhotovil. Krajský soud se nevypořádal s namítanými kvalitativními nedostatky východisek a metodologie průzkumu, které jsou zásadní pro validaci jednotlivých výstupů průzkumu. Skutečnost, že se řízení, ve kterém byl průzkum shledán nedostatečným, týkalo ptáků, nikoliv ještěrky zední, není v tomto ohledu relevantní.

2.1.4 Neprovedené důkazy

[13] Stěžovatelka namítla, že krajský soud neprovedl navržené důkazy, a to usnesení Městského úřadu v Neratovicích ze dne 20. 6. 2024, ornitologický průzkum ze dne 16. 9. 2024, zoologický průzkum lokality pro plánované Průmyslové energetické centrum Neratovice v areálu SPOLANA s.r.o. Neratovice – 2022, zoologický průzkum lokality z června 2022 a upřesnění v roce 2024. Stěžovatelka dále předložila důkazy o současně připravovaném ZEVO Mělník a existenci dalších ZEVO, případně spaloven, v regionu a uvedla jejich současný i budoucí význam pro region s tím, že s ohledem na uvedené realizace nepředstavuje záměr naplnění naléhavého veřejného zájmu.

[14] Stěžovatelka navrhla, aby NSS zrušil rozsudek krajského soudu i rozhodnutí správních orgánů.

2.2 Vyjádření žalovaného

[15] Žalovaný uvedl, že při povolování výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny rozhoduje v mezích volného správního uvážení. Jeho rozhodnutí musí být přezkoumatelné a nesmí vybočit z mezí správního uvážení. To správní orgány splnily, správně rozhodl rovněž krajský soud. Žalovaný také řádně odůvodnil, proč neexistuje žádné jiné uspokojivé řešení. Ani stěžovatelka žádné takové řešení nekonkretizovala. Krajský soud se s námitkou ohledně jiného uspokojivého řešení přezkoumatelně vypořádal. Podle žalovaného nejsou v současné době splněny přirozené podmínky zvláště chráněného druhu (průmyslový areál není přirozené stanoviště). Navržená kompenzační opatření jsou proto dostatečná. Krajský úřad přezkoumatelně uvedl, že nelegální introdukce určitých druhů může vést k ekologickým rizikům. Vycházel přitom z odborných znalostí. Vyvodil proto, že jiný veřejný zájem převáží nad veřejným zájmem na ochranu zvláště chráněného druhu. Správní orgány podle žalovaného rozhodly na základě dostatečných podkladů. Pokud měla stěžovatelka jiný názor, mohla další podklady doložit. Žalovaný rovněž uvedl, že krajský soud nepochybil, jestliže neprovedl navržené důkazy. Nadto krajský soud náležitě vysvětlil, proč zvolil takový postup.

[16] Žalovaný navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

2.3 Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

[17] Osoba zúčastněná na řízení k námitkám, které se týkají veřejného zájmu, uvedla, že představují spíše subjektivní názor, přání či politický názor stěžovatelky. Nadto stěžovatelka polemizuje se závěry krajského úřadu a žalovaného a nereaguje na to, jak se s právními otázkami vypořádal krajský soud. Některé body kasační stížnosti jsou dokonce

překopírované body žaloby. Osoba zúčastněná na řízení dodala, že k žádosti předložila i průvodní zprávu záměru, v níž je vyčíslen a odůvodněn převažující jiný veřejný zájem. Dále také ve správním řízení specifikovala další veřejné zájmy. Ze strany krajského úřadu se ohledně posouzení veřejného zájmu nejednalo o spekulace, ale o podložená tvrzení. Osoba zúčastněná na řízení zdůraznila, že předmětem řízení o povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů podle zákona o ochraně přírody a krajiny není komplexní posouzení vlivu záměru na okolní životní prostředí a veřejné zdraví. Toto komplexní posouzení je předmětem řízení EIA. Osoba zúčastněná na řízení se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že pokud se ještěrka zední v areálu SPOLANA vyskytovala dosud, nemá na ni chemická výroba vliv. Osoba zúčastněná na řízení vysvětlila, proč záměr z energetického hlediska nepředstavuje soukromý, ale veřejný záměr, nadto bude využíván nyní nevyužitelný odpad. Pokud stěžovatelka uvádí, že „jiný veřejný zájem“ musí být konkrétně formulován, naplněn a pro každý určitý případ řádně odůvodněn, zjevně opomíjí, že to přesně správní orgány učinily a nic si nevyfabulovaly. Krajský úřad se rovněž vypořádal s obavami stěžovatelky o ohrožení zdraví a života obyvatel. Podle dokumentace záměru totiž mají být využity nejlepší možné technologie a podle výpočtů bude dopad na ovzduší v okolí záměru velmi malý. Posuzování rozvoje obce, případně ochrany zdraví a života jejích obyvatel, navíc není předmětem řízení o povolení výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Osoba zúčastněná na řízení dále uvedla, že rozhodnutí žalovaného nepředstavuje ničím nepodložený a neodůvodněný subjektivní názor. Toto přesvědčení stěžovatelky vyplývá z nepochopení prospěšnosti ZEVO pro odpadové hospodářství a životní prostředí v ČR. Osoba zúčastněná na řízení popsala, proč je třeba další ZEVO ve Středočeském kraji.

[18] Osoba zúčastněná na řízení uvedla, že správní orgány nedovodily veřejný zájem na realizaci záměru pouze z jeho souladu s územním plánem. Podle krajského úřadu účel záměru odpovídá charakteru místa, kde má být umístěn. Nejednalo se přitom o žádný nedostatek či účelové směřování nesouvisejících institutů, ale o řádné vyhodnocení všech okolností. Krajský úřad existenci jiného převažujícího veřejného zájmu na realizaci záměru neodůvodňoval pouze souladem s územním plánem. Stejným způsobem postupoval žalovaný. K tomu stěžovatelka odkázala rovněž na rozsudek NSS ze dne 3. 8. 2017, čj. 2 As 83/2017-53.

[19] Osoba zúčastněná na řízení dále blíže popsala, jak se krajský soud přezkoumatelně vypořádal s otázkou naléhavého veřejného zájmu.

[20] Podle osoby zúčastněné na řízení stěžovatelka v žalobě neuplatnila námitku, že by záměr nesplňoval podmínku „neexistence jiného uspokojivého řešení“. Ani konkrétně nenapadala, že by správní orgány splnění této podmínky špatně vyhodnotily. Tato kasační námitka je proto nepřijatelná. Krajský soud reagoval na žalobní námitku, podle které se údajně správní orgány nezabývaly splněním podmínek pro udělení výjimky, tedy mj. „neexistencí jiného uspokojivého řešení“. Krajský soud danou námitku jednoznačně vyvrátil, a to právě odkazem na str. 9 rozhodnutí krajského úřadu. Stěžovatelka tvrdí, že jiné uspokojivé řešení existuje v podobě alternativ záměru, ale nijak nespecifikuje, jaké alternativy záměru má konkrétně na mysli.

pokračování

[21] Ohledně podmínek výjimky se osoba zúčastněná na řízení také domnívá, že stěžovatelka pouze polemizuje se závěry správních orgánů. Z procesní opatrnosti osoba zúčastněná na řízení uvedla, že námitka o nedostatečnosti, neodbornosti a rozporu se zákonem podmínek realizace záměru jsou nepodložené spekulace stěžovatelky. Stěžovatelka rovněž neuvádí, v čem mají na řešený případ dopadat závěry rozsudku NSS sp. zn. 6 As 73/2015, který řešil nedostatečně konkrétní podmínky při povolení zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů. Podmínky stanovené v rozhodnutí krajského úřadu jsou dostatečně konkrétní. Stěžovatelka nevysvětlila, v čem žalovaný vypořádal její námitky povrchně a ve prospěch žadatelky. Všechny námitky ve vztahu k podmínkám povolení výjimky krajský soud dostatečně a správně vypořádal.

[22] Stěžovatelka podle osoby zúčastněné na řízení ve vztahu k nepůvodnosti druhu polemizuje se závěry správních orgánů. Nepůvodnost druhu potvrdila jak autorizovaná osoba, tak i odborný článek. Závěry o dopadech nelegální introdukce vyplývaly rovněž z odborných publikací. Nepůvodnost ještěrky zední v dané lokalitě byla pouze jedním z kritérií při poměrování veřejného zájmu, nikoli kritérium jediné nebo hlavní.

[23] Stěžovatelka v kasační stížnosti nespecifikovala, v čem konkrétně zoologický průzkum vykazuje tvrzené vady. Omezuje se na teoretický výčet obecných kvalitativních požadavků, které by podle ní měly být na odborné studie kladeny, aniž konkretizuje právní předpisy, z nichž tyto údajné vlastnosti vyplývají, a aniž identifikuje konkrétní pasáže průzkumu, jež by tyto požadavky nenaplnňovaly. Zkoumané území je v zoologickém průzkumu dostatečně popsáno. Osoba zúčastněná na řízení dále vysvětlila, proč je zoologický průzkum aktuální. Z průzkumu je také zřejmé, kdo ho vyhotovil. Krajský soud vypořádal námitky o zoologickém průzkumu vyčerpávajícím způsobem. Stěžovatelka nemůže dovozovat nedostatečnost zoologického průzkumu týkajícího se ještěrky zední z jiného průzkumu, který se týká ptactva.

[24] Podle osoby zúčastněné na řízení krajský soud přezkoumatelným způsobem uvedl relevantní důvody, proč navržené důkazy neprovedl.

[25] Osoba zúčastněná na řízení navrhla, aby NSS kasační stížnost zamítl.

3. Právní hodnocení

3.1 Obecná východiska

[26] Podle § 56 odst. 1 věty první a druhé zákona o ochraně přírody a krajiny výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 46 odst. 2, § 49 a § 50 v případech, kdy *jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody*, nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje na žádost toho, kdo zamýšlí uskutečnit škodlivý zásah, orgán ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva EU, lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, *neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany*. [pozn. NSS – důraz přidal soud]

[27] Podle § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů lze povolit v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí.

[28] Smyslem § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, který je transpozicí čl. 16 směrnice Rady č. 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, je dosažení vyšší úrovně ochrany a přísnějších kritérií pro budoucí zásahy do biotopů zvláště chráněných rostlin a živočichů (§ 48 až § 50 zákona o ochraně přírody a krajiny), než je tomu u obecné druhové ochrany (§ 5 téhož zákona).

[29] V řízení o udělení výjimky je třeba v prvním kroku zkoumat, zda je záměr, který koliduje se zájmem ochrany přírody, ve veřejném zájmu. Až poté se v druhém kroku zkoumá, zda tento případný veřejný zájem převažuje nad zájmy ochrany přírody, resp. zda se jedná o jiný naléhavý důvod převahy veřejného zájmu a zda jsou splněny další podmínky týkající se druhů chráněných právem EU (rozsudek NSS ze dne 12. 11. 2015, čj. 10 As 2/2015-251, bod 31).

[30] Dikce § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny stanovuje celkem čtyři podmínky, na jejichž základě lze výjimku z ochrany zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů udělit. V posuzované věci tedy je třeba posoudit 1) existenci jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, 2) převahu takto určeného jiného veřejného zájmu nad zájmem na ochranu přírody, 3) neexistenci jiného uspokojivého řešení, a konečně, že 4) provozované činnosti neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu ohroženého druhu z hlediska jeho ochrany. Tyto podmínky přitom musí být splněny kumulativně (např. rozsudky NSS ze dne 23. 8. 2012, čj. 9 As 30/2012-88, či ze dne 12. 11. 2015, čj. 10 As 2/2015-251, bod 35 a 36, ze dne 30. 9. 2015, čj. 6 As 73/2015-40, č. 3343/2016 Sb. NSS, bod 21, či ze dne 12. 10. 2023, čj. 3 As 388/2021-79, bod 34).

[31] Podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny leží důkazní břemeno na žadateli, který musí předložit přesvědčivé podklady prokazující splnění výše vyjmenovaných podmínek (srov. rozsudky NSS ze dne 23. 8. 2012, čj. 9 As 30/2012-88, či ze dne 30. 9. 2015, čj. 6 As 73/2015-40, č. 3343/2016 Sb. NSS, bod 29).

[32] Formulace veřejných zájmů je zásadně úkolem moci zákonodárné. Úkolem správních orgánů je konkretizovat veřejný zájem v individuální věci. Existence či intenzita veřejného zájmu bývá politickou otázkou, a proto je logické, že správní orgán bude při hodnocení vycházet z podkladů, které lze charakterizovat jako koncepční, resp. politické povahy (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 5. 2013, čj. 6 As 65/2012-161, č. 2879/2013 Sb. NSS).

[33] Na udělení výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny není právní nárok (rozsudek NSS ze dne 29. 7. 2004, čj. 7 A 139/2001-67, č. 379/2004 Sb. NSS). Rozhodnutí o (ne)udělení výjimky je věcí správního uvážení orgánu ochrany přírody založeného na kritériích stanovených zákonem (srov. např. rozsudek NSS ze dne 23. 8. 2012, čj. 9 As 30/2012-88). Vždy je třeba vycházet z individuálních okolností daného případu, a tedy úvahy vztahovat ke konkrétnímu záměru (žádosti) [rozsudek NSS ze dne 6. 2. 2015, čj.

pokračování

8 As 91/2014-37, bod 14]. Postup a rozhodnutí správních orgánů musí být přezkoumatelný a musí být zřejmé, že z mezí a hledisek správního uvážení nevybočily (rozsudek NSS ze dne 30. 11. 2004, čj. 3 As 24/2004-79, č. 739/2006 Sb. NSS). Následný soudní přezkum správního uvážení je ze své povahy omezen. Soud nesmí svým uvážením nahradit správní úvahu náležející správnímu orgánu (ale toliko ověřit, zda je přezkoumatelná a nevybočuje z mezí správního uvážení; srov. rozsudek NSS ze dne 30. 11. 2004, čj. 3 As 24/2004-79, č. 739/2006 Sb. NSS).

[34] Obecnými východisky ohledně citovaného ustanovení se NSS dále zabýval např. v rozsudcích ze dne 18. 10. 2019, čj. 10 As 165/2018-93, ze dne 4. 4. 2025, čj. 10 As 3/2025-143, č. 4686/2025 Sb. NSS. Na citované rozsudky NSS v podrobnostech odkazuje.

[35] Ve věci není sporné, že se v dané lokalitě nachází zvláště chráněný druh, který je předmětem ochrany podle práva EU, a to ještěrka zední, a proto bylo nutné rozhodnout o výjimce podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Sporné není ani to, že plánovaným záměrem může být zasaženo do biotopu ještěrky zední.

[36] NSS předesílá, že v dané věci stěžovatelka opakuje shodné argumenty v odvolání, žalobě i v kasační stížnosti. Nejedná se však o případ, kdy by kasační stížnost byla doslovným překopírováním žaloby. V částech kasační stížnosti, v níž se opakuje doslovná argumentace z žaloby, stěžovatelka následně navazuje s reakcí na závěry krajského soudu, a nelze tedy postupovat tak, jak postupoval NSS v usnesení ze dne 24. 1. 2023, čj. 10 Afs 132/2021-38. Takový postup je totiž vymezen pro opravdu výjimečné případy, kdy na podrobné odůvodnění rozhodnutí krajského soudu stěžovatel reaguje pouze tím, že překopíruje žalobu s tím, že změní pouze terminologii v označení účastníků apod. NSS proto nebude podrobně odpovídat na všechny argumenty obsažené v kasační stížnosti, neboť na vše stěžovatelka dostala odpověď již v předchozím řízení o žalobě nebo o podaném odvolání. Nepřezkoumatelné totiž není rozhodnutí, ve kterém si soud osvojí závěry správního orgánu či soudu se svou souhlasnou poznámkou, aniž by jinými slovy argumentaci správního orgánu či soudu opakoval, pokud ji považoval za správnou (srov. např. rozsudky NSS ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS, či ze dne 24. 1. 2014, čj. 5 As 68/2013-29). NSS rovněž poznamenává, že nesouhlas s odůvodněním napadeného rozsudku nezakládá jeho nepřezkoumatelnost (viz např. rozsudky NSS ze dne 29. 2. 2024, čj. 10 As 285/2023-33, bod 22, či ze dne 4. 11. 2025, čj. 10 As 196/2025-37, bod 14).

3.2 Splnění podmínek podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny

[37] Předem je třeba zdůraznit, že záměr má být umístěn v rozsáhlém průmyslovém chemickém areálu, v němž se nachází i zchátralé budovy. Správní orgány v posuzovaném případě veřejný zájem na daném záměru posoudily tak, že se jedná výstavbu zařízení na energetické využití odpadů. Jedná se o energetický zdroj, který využívá směsný komunální odpad, objemný odpad a ostatní energeticky využitelný odpad k výrobě tepelné a elektrické energie. Cílem záměru je tedy efektivní energetické využití odpadu. To přispívá k úspoře primárních neobnovitelných zdrojů surovin a energie, konkrétně fosilních paliv. V oblasti sociálních aspektů záměr vytvoří nové pracovní příležitosti. Tím přispívá k posílení místní a regionální zaměstnanosti. Záměr současně přispívá ke snižování skládkového odpadu. To

má pozitivní vliv na kvalitu života obyvatel v regionu. V ekonomickém kontextu představuje záměr významný krok k diverzifikaci energetických zdrojů. Ušetří se fosilní paliva. Současně se zvýší ochrana životního prostředí s ohledem na stanovenou hierarchii způsobu nakládání s odpady. Celkově záměr přispěje ke snížení produkce CO₂. Využije se odpad, který nelze recyklovat ani jinak využívat. Zbytkový odpad ze spalování (škvára) lze využít např. ve stavebnictví. Účel užívání záměru je rovněž v souladu s charakterem místa, kde se nachází, a jeho dosavadním využitím jako zastavěného území funkčně vymezeného pro těžký průmysl a energetiku. Navíc do budoucna právní předpisy omezují skládkování využitelného odpadu (srov. § 40 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech). Správní orgány při poměřování veřejných zájmů vzaly správně v úvahu i to, že ještěrka zední není v daném areálu původním druhem.

[38] K námitkám o veřejném zájmu, resp. jiném veřejném zájmu na záměru, který převáží nad zájmem na ochraně druhu ještěrka zední, se vyjádřil obsírně již krajský soud v bodě 85 a násl. napadeného rozsudku.

[39] Krajský soud správně poukázal na to, že žadatel může tvrdit a prokázat veřejný zájem nejen v samotné žádosti o udělení výjimky. Tato žádost se totiž posuzuje společně s jejími přílohami a dalšími listinami, které žadatel k žádosti přiložil (viz např. rozsudky NSS ze dne 27. 9. 2022, čj. 6 As 17/2020-74, bod 43, ze dne 30. 9. 2015, čj. 6 As 73/2015-40, č. 3343/2016 Sb. NSS, bod 33, a ze dne 23. 8. 2012, čj. 9 As 30/2012-88). V nynější věci osoba zúčastněná na řízení popsala veřejný zájem v projektové dokumentaci. Z ní plyne, že účelem záměru je výstavba nového ZEVO s technologií roštového spalování a s celoroční dodávkou tepelné a elektrické energie do odběratelské sítě. Výstavba zařízení řeší problém jinak nevyužitelného spalitelného komunálního odpadu a ostatních nevhodných energeticky využitelných odpadů, které jsou ukládány na skládky a nejsou využívány. V záměru bude využíván odpad ze separace komunálních odpadů ve městech a obcích Středočeského kraje, částečně pak objemný odpad a energeticky využitelný odpad. Záměr dokáže nahradit stávající výrobu páry z plynové kotelny SPOLANA až do výše 800 000 GJ/rok. Úspora stávajícího spalování zemního plynu tedy bude až o objemu cca 20,4 milion m³/rok. Rovněž budou vytěsněny emise z jeho spalování. Tato úspora představuje 6,6 % celkové roční spotřeby domácností Středočeského kraje. Výroba elektřiny současně přispěje k nižším odběrům elektřiny podnikem SPOLANA z veřejné sítě. ZEVO představuje využití energetického potenciálu odpadu, a tím dosažení úspor primárních neobnovitelných zdrojů surovin a energií (fosilních paliv). Osoba zúčastněná na řízení rovněž rozepsala podrobné kapacitní a technické parametry záměru, včetně množství využívaného odpadu a množství vyráběné energie. K tomu viz průvodní zprávu k projektové dokumentaci (zejména strana 3 a 4) a souhrnnou technickou zprávu (zejména strana 26 a násl.). Z projektové dokumentace plyne, že záměr je z hlediska dopadů na životní prostředí a z hlediska směřování nakládání s recyklovatelnými zdroji v souladu s Plánem odpadového hospodářství Středočeského kraje a s Územní energetickou koncepcí Středočeského kraje.

[40] Nelze souhlasit se stěžovatelkou, že by krajský úřad jen povrchně popsal jiný veřejný zájem. Na stranách 7-10 svého rozhodnutí popsal, že veřejný zájem spočívá ve výrobě tepla a elektrické energie prostřednictvím spalování odpadů. Tím dojde k úsporám neobnovitelných zdrojů surovin a energie, a to konkrétně fosilních paliv, a současně bude sníženo skládkování odpadu. S těmito závěry se žalovaný ztotožnil na stranách 10-12 svého

pokračování

rozhodnutí. Žalovaný na straně 12 svého rozhodnutí rovněž správně poukázal na to, že posouzení případných emisí či jiných vlivů na ovzduší či občany nejsou předmětem tohoto řízení. V daném řízení se posuzuje vliv realizace ZEVO na vyskytující se zvláště chráněný druh. Proto se ani NSS nezabýval námitkami, které se týkaly abiotických vlivů apod.

[41] Již z výše citované projektové dokumentace plyne, jaký může mít ZEVO vliv na výrobu energie, šetření neobnovitelných zdrojů apod. Závěry správních orgánů tedy nejsou ničím nepodložené spekulace. Záměr nemá být postaven pouze na soukromém zájmu společnosti SPOLANA. Z projektové dokumentace především vyplývá, kolik energie by ZEVO dodávala do veřejné distribuční sítě. Část energie by sice využívala společnost SPOLANA, avšak z toho také plyne, že tato společnost by využívala méně energie z veřejné distribuční sítě, čímž by šetřila výrobu energie z neobnovitelných zdrojů. Námitky stěžovatelky jsou tedy nedůvodné. Soukromý zájem společnosti SPOLANA krajský soud vypořádal v bodě 92 napadeného rozsudku. Dospěl ke shodnému závěru jako správní orgány i NSS. Zdejší soud rovněž připomíná, že proces posuzování vlivů na životní prostředí EIA je nezávislý na řízení o povolení výjimky (rozsudek NSS ze 4. 4. 2019, čj. 7 As 292/2018-95, bod 27). Je třeba také připomenout, že soulad s územním plánem je pouze jeden předpoklad k povolení druhové výjimky. Tento argument lze použít pouze jako podpůrný podklad při hledání jiného veřejného zájmu (rozsudky NSS ze dne 12. 5. 2020, čj. 8 As 63/2018-112, bod 20, či ze dne 3. 8. 2017, čj. 2 As 83/2017-53, bod 42). NSS konstatuje, že správní orgány nezaložily svá rozhodnutí na tom, že záměr je v souladu s územním plánem, a proto je možné povolit druhovou výjimku. Žalovaný např. na straně 5 svého rozhodnutí správně uvádí ve shodě s citovanou judikaturou ohledně souladu záměru s územním plánem při povolování výjimky, že se jedná o podpůrný argument.

[42] Naléhavost veřejného zájmu je dána tím, že česká i evropská legislativa do budoucna zakazují ukládání některých druhů odpadů na skládky. Odpad je pak třeba likvidovat či využívat. Pokud vzniku odpadu nelze předejít, je prioritou odpadového hospodářství připravit odpad k opětovnému použití, recyklaci, jinému využití, včetně energetického využití, a není-li možné ani to, odpad odstranit. Tomu odpovídá i to, že podle Územní energetické koncepce Středočeského kraje je kladen důraz na podporu projektů na využití ZEVO (prioritní oblast 3). Naléhavost vyplývá i z toho, že v ČR je nezbytné zajistit a diverzifikovat zdroje tepla a elektrické energie. V podrobnostech viz strana 2, 3, 15 a 16 rozhodnutí žalovaného a bod 91 napadeného rozsudku. K dalším třem spalovnám ve Středočeském kraji žalovaný i krajský soud již vysvětlili, že požadovaný záměr není jen spalovna odpadů, ale jedná se též o energetické využívání odpadů (tj. spalovna odpadů a současná výroba energie a tepla). To, že je paralelně připravována realizace ZEVO v Mělníku, nemá vliv na celospolečenskou prospěšnost nyní posuzovaného záměru (viz bod 92 napadeného rozsudku).

[43] Stěžovatelka v odvolání ani v žalobě neuplatnila námitky, které by se týkaly jiného uspokojivého řešení. Žalovaný ani krajský soud se proto touto otázkou nemuseli blíže zabývat, neboť byli vázáni jen rozsahem uplatněných námitek (srov. § 89 odst. 2 správního řádu a viz § 75 odst. 2 s. ř. s.). Krajský úřad přesto k jinému uspokojivému řešení na straně 9 svého rozhodnutí uvedl, že *„záměr je navržen v plošně a prostorově účelném umístění v přímé funkční návaznosti na stávající objekty a zařízení v transformované ploše uvnitř rozsáhlé průmyslové zóny, v souladu se schválenými územními plány dotčených obcí. I při jakémkoliv*

jiném řešení využití dotčeného území, v souladu se stanovenými regulativy, by nebylo možné zabránit demolici stávajících zchátralých průmyslových objektů a vliv na předmětné zvláště chráněné živočichy (využívající tyto objekty) by tak nemohl být zjevně nižší než v předložené variantě.“ Jak uvedla osoba zúčastněná na řízení, krajský soud v tomto ohledu pouze reagoval na žalobní námitku, podle které se správní orgány údajně nezabývaly splněním podmínek pro udělení výjimky, tedy mj. „neexistencí jiného uspokojivého řešení“ (srov. bod 48 napadeného rozsudku). Stěžovatelka v průběhu řízení nekonkretizovala, jaké jiné uspokojivé řešení podle jejího názoru existuje.

[44] NSS dále uvádí, že námitky, které se týkají podmínek výjimky, stěžovatelka formulovala pouze obecně. Krajský úřad ve svém rozhodnutí stanovil, že budou vytvořeny náhradní úkrytové biotopy pro ještěrku zední ve formě kamenného snosu nebo suché skládané zidky, popř. hromádek hrubšího dřeva či pařezů proložených větvemi a kletím, o celkové minimální výměře 10 m². Demoliční a přípravné zemní práce mohou být prováděny pouze v aktivním období ještěrky zední mimo období jejich rozmnožování, případně za dalších specifikovaných podmínek. Na staveništi bude muset být přítomna odborně způsobilá osoba se zkušenostmi s ochranou zvláště chráněných druhů živočichů.

[45] Stěžovatelka odkazovala na rozsudek NSS ze dne sp. zn. 6 As 73/2015. V tomto rozsudku NSS uvedl, že podmínky výjimky nesmí být stanoveny obecně (srov. bod 46 citovaného rozsudku). Podle názoru NSS ovšem krajský úřad stanovil podmínky dostatečně konkrétně. Nestanovil např. pouze to, že musí být vytvořeny úkrytové biotopy, ale specifikoval i to, jakou musí mít formu. Zemní práce mohou být prováděny rovněž za přesně specifikovaných podmínek. Na staveništi musí být přítomna odborně způsobilá osoba, která má přesně vymezenou funkci. K tomu v podrobnostech viz bod [1] tohoto rozsudku. Podrobně se k této otázce vyjádřil krajský úřad na straně 10 odůvodnění svého rozhodnutí. Vycházel přitom ze žádosti o povolení výjimky a biologického průzkumu. Na závěry krajského úřadu žalovaný navázal na straně 13 svého rozhodnutí. Není také pravda, že by krajský soud v podstatě připustil, že záměr musí být realizován „za každou cenu“. V bodě 121 a násl. se krajský soud podrobně zabýval tím, proč jsou podmínky stanoveny správně a na základě odborných podkladů. Stěžovatelka vytrhává pouze části odůvodnění rozsudku krajského soudu z kontextu.

[46] Je třeba zdůraznit, že ještěrky zední v areálu společnosti SPOLANA obývají areál chemického závodu, nikoliv přirozená stanoviště stepního nebo lesostepního charakteru či rozsáhlé skalní stěny krasového nebo vápencového charakteru. V rámci celého areálu budou zachovány další vhodné lokality, a to jak z části již zpřirodňené, tak chátrající budovy, které umožňují výskyt druhu v lokalitě. Uvedená přírodní či uměle vytvořená stanoviště budou vhodně doplněna o další stanoviště založená podle stanovené podmínky. Ještěrka zední má samozřejmě jiná přírodní stanoviště. Je ovšem třeba zohlednit, že v posuzovaném případě ještěrka zední neobývá své přírodní stanoviště. Podmínky jsou rovněž vhodně stanoveny tak, aby se minimalizoval případný negativní vliv na rozmnožování a zimování druhu.

[47] NSS shrnuje, že správní orgány i krajský soud dostatečně vysvětlily, proč veřejný zájem na realizaci záměru převažuje nad ochranou zvláště chráněného druhu ještěrky zední.

pokračování

Popsaly rovněž, proč záměr nebude uskutečněn pouze v soukromém zájmu. Také podmínky byly stanoveny tak, aby bylo do zvláště chráněného druhu zasaženo v co nejmenší míře.

3.3 Nepůvodnost zvláště chráněného druhu

[48] Stěžovatelka se domnívá, že správní orgány i krajský soud považovaly za významné kritérium to, že ještěrka zední je v dané lokalitě nepůvodní druh. Podle stěžovatelky takové kritérium z ničeho nevyplývá. K tomu lze uvést pouze to, že správní orgány i krajský soud nepůvodnost druhu nepovažovaly za rozhodující kritérium. Věc posoudily komplexně a mimo jiné zmínily i to, že se jedná o nepůvodní druh. Vzaly v úvahu také rozšíření populace druhu v dotčeném území, jeho životní nároky, povahu místa, ve kterém se vyskytuje (průmyslová zóna chemických závodů), a to, že v navazujících částech průmyslové zóny i na přírodních stanovištích mimo ni se vyskytují další vhodné biotopy, do nichž se mohou jedinci přesunout. Současně uvedly, že kvůli stanoveným podmínkám bude zvláště chráněný druh ještěrky zední pouze přesunut. Pokud stěžovatelka tvrdí, že nepůvodnost druhu nebyla prokázána, NSS uvádí, že to není pravda. Krajský úřad vycházel ze zoologického průzkumu, který se opíral o odborné závěry (Mikátová a kol. *Atlas rozšíření plazů v České republice*. Brno, Praha 2001, a webové stránky www.biolib.cz). Současně poukázal na novější článek [Funk A., Vlček P. *Cesta dlážděná dobrými úmysly aneb „Šíření“ ještěrky zední a rizika nepůvodních populací* (Živa 2023, 4: 198–201)]. Stěžovatelka pouze zpochybňuje tyto závěry svými tvrzeními, aniž by je jakkoli doložila. V podrobnostech viz bod 98 či 102 napadeného rozsudku.

3.4 Zoologický průzkum

[49] K zoologickému průzkumu NSS uvádí, že se všemi námitkami se správní orgány i krajský soud vypořádaly a odůvodnily, proč zoologický průzkum nemá nedostatky, které stěžovatelka tvrdí. NSS připomíná, že nesouhlas stěžovatelky s odůvodněním napadeného rozsudku nezakládá jeho nepřezkoumatelnost (viz např. rozsudek NSS ze dne 29. 2. 2024, čj. 10 As 285/2023-33, bod 22). S námitkami ohledně zoologického průzkumu se krajský soud vypořádal v bodech 71-75 napadeného rozsudku. V bodě 72 napadeného rozsudku krajský soud vysvětlil, že vymezení rozsahu průzkumu parcelními čísly není jediný možný způsob. Z průzkumu je zřejmé, že byl proveden v areálu SPOLANA. Dokument obsahuje rovněž obrázky zkoumaných objektů. Není tedy pochyb o tom, kde byl průzkum prováděn. Žalovaný se těmito otázkami zabýval na straně 10 svého rozhodnutí. Doplnil, že pro tento typ dokumentu, který byl předložen k žádosti, není předepsaná žádná forma. Ke stáří zoologického průzkumu se krajský soud vyjádřil v bodě 75 napadeného rozsudku. Správně vysvětlil, že přesný počet druhu ještěrky zední, a to zejména v období realizace záměru, v areálu SPOLANA nelze přesně určit, a proto není podstatné, kdy byl zoologický průzkum zpracován. NSS doplňuje, že zoologický průzkum je z července 2022. Stěžovatelka nedoložila nic, co by závěry zoologického průzkumu a jeho aktuálnost vyvrátily. Krajský soud se v bodě 71 napadeného rozsudku věnoval tomu, že z dokumentu o zoologickém průzkumu je zřejmé, že jej zpracoval Mgr. O. V.. V podrobnostech se k této námitce vyjádřil žalovaný na straně 10 svého rozhodnutí a krajský úřad na straně 14. Samotné závěry správních orgánů stěžovatelka nezpochybňuje a stále si jen trvá na tom, že není zřejmé, kdo zoologický průzkum zpracoval. Podle názoru NSS krajský soud v bodě 84 napadeného rozsudku vysvětlil, proč je zoologický průzkum pro účely posuzované věci dostatečný.

3.5 Neprovedené důkazy

[50] Stěžovatelka namítla, že krajský soud neprovedl jí navržené důkazy.

[51] Soud není v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. povinen provést všechny důkazy navržené účastníkem řízení nebo osobou zúčastněnou na řízení. Pokud však soud důkaznímu návrhu nevyhoví, musí vyložit, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl (rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2005, čj. 5 Afs 147/2004-89, č. 618/2005 Sb. NSS).

[52] Krajský soud v bodě 84 napadeného rozsudku vysvětlil, proč neprovedl k důkazu usnesení Městského úřadu Neratovice ze dne 20. 6. 2024, ornitologický průzkum ze dne 16. 9. 2024 ani zoologický průzkum lokality z června 2022, včetně jeho doplnění a upřesnění. Stěžovatelka uváděla, že Městský úřad Neratovice shledal zoologický průzkum nedostatečným, NSS k tomu uvádí ve shodě s krajským soudem, že Městský úřad Neratovice považoval zoologický průzkum za nedostatečný ve vztahu k ochraně ptáků. Nedostatky se tedy týkají jiných živočichů. Stěžovatelka nevysvětlila, proč by tento závěr nebyl relevantní. Z tohoto důvodu ani nebylo třeba, aby k této otázce krajský soud provedl navržené důkazy.

[53] Krajský soud rovněž v bodě 138 vysvětlil, že mezi účastníky nebylo sporné, že se ve Středočeském kraji připravuje ZEVO v Mělníku a že jiné ZEVO se v kraji nenachází. Krajský soud proto neprovedl jako důkaz článek Odpadové hospodářství, článek Energetické využití komunálních odpadů v ČR a v zahraničí, výpis z informačního systému odpadového hospodářství (ISOH2) – Seznam stacionárních zařízení, a Seznam zařízení pro tepelné zpracování odpadu v ČR k datu 18. 2. 2025.

[54] Krajský soud se vypořádal i s dalšími důkazy (viz např. bod 94, 137 či 138 napadeného rozsudku).

[55] NSS shrnuje, že krajský soud se dostatečně vypořádal s tím, proč navržené důkazy neprovedl, a jeho postupu nelze nic vytknout.

4. Závěr a náklady řízení

[56] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[57] Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalovanému nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

[58] Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. NSS osobě zúčastněné na řízení žádnou takovou povinnost neuložil, ta proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

pokračování

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 4. prosince 2025

Ondřej Mrákota
předseda senátu